

NOVINE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrske Slovence.
PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Cena Novin je na leto vsakomur na njegov naslov 6 K.
Skupno v edno fare . . . . . 4 K.

Cena Novin v Ameriko je na leto . . . . . 12 K.

Cena odnosa drohca je dama 6 šilarev.

VREDNIK:

KLEKL JOŽEF

vp. pleh. v Csezeveh, CSERFOLD, Zalamegye.
K temu se more pošlati naročnina i vsi depial, naj
pa v tiskarno.

Vsi naročniki tak domači kak američanski
dobijo h NOVINAM brezplačno vsaki mesec
„Marijin List“ i na konci leta „Kalendar
Srca Jesusovoga.“

Na znanje.

1. Ki šče Novine dobivati k leti, naj se
zglasi pri mojem bratanci, vlč. g. Klekl
Jožefi pleh. v Dolenci, Nagydolány,
Vasm. Njemi se naj pošila tudi nova
naročnina.
2. Vojaki, sprememba svojih naslovov, ali
novo naročitev odsekmao v Dolence
naznanite!
3. Stara naročnina i podpora naj se
i nadalje v Črensovcu k meni pošila.
4. Kalendarje Srca Jesusovoga se zdaj
začno vesati. Do novoga leta, če de
bošja vola, do gotovi. Vsi ki so meli
Novine tak domači kak vojaki, je do-
bijo brezplačno. Ki si je pa kupiti
šče, dobi je sa 1 kor. v Dolnjoj
Lendavi — Alsólendva Zalamegye, pr
g. Balkányi Ernesti. Tū si je naj
vsaki naroči i plača. Vrednik.

Vekivečno misli.

Človek, ti čudno stvorjenje! Boli te
trpljenje, pa je li rad más. Tvoj ze-
melski žitek je pun trpljenja, pa se li
tak jako držiš za njega. Či bi vmro,
bi se rešo vsega trpljenja, pa se li bo-
jiš vmreti. Po skuznoj dolini hodiš, pa
li rad hodiš po njoj. Kak trepečeš, či
te kakši beteg zgrábi, ar se bojiš, ka
boš mogao povrēti zemelsko trpljenje
i vōiti z ete skuzne doline.

Zakaj je te, kak je to? Veseliti bi
se mogao smrti, ár te ona odslobodi
vsega trpljenja, vō te spela z ete skuzne
doline, odprē ti vrāta bolšega, vekiveč-
noga žitka, gor te podigne v nebésa.
Sveti Paveo apoštol je stanovito jako
moder človek bio, stanovito je dosta
znáo od vekivečnosti, od našega pri-
šestnoga žitka, záto je ne trepetao od
bojaznosti smrti, nego eto je pisao:
„Što me reši od etoga mrtelnoga tela?
Želem se razvézati i s Kristušom bi-
vati.“ — Zakaj pa ti ne želeš vmreti

i v nebésa priti? Premale misliš na
vekivečnost, nemaš čutenja, znanja za
vekivečnost, záto je ne želeš.

Glej, kak nevolen je zemelski žitek.
Keliko skuz, bolečin, siromaštva, nevo-
ščenosti i krivice vidiš! Vsi se težijo,
vsi so nezadovolni: ednok je sūhe,
drūgoč je mokro, ednok vroce, drūgoč
mrzlo. Pa se li meščeš teh nevol rešiti?
Gor v nebésa, gor v nebésa človek!
Tam nega nikše nevole, tam nikdár
ne boš jokao, nikaj te ne bude belelo,
ne boš siromaštva, nevoščenosti i kri-
vice vido.

Moder pogán, Seneka više, ka či bi
človek naprej znao, kakši je svet, pa
bi si tūdi lahko naprej odloče žitek,
tak se ni eden človek ne bi šteo na
svet naroditi na to mnogo nevol; to
je sreča, ka človek brez svojega znánja
dobi svoj žitek. Istine má té čeden
pogán: za volo toga nevolnoga sveta
se zaistino nikomni ne bi bilo vredno
narediti. Ali mi kršćeniki znamo, ka
se ne narodimo za volo etoga zemel-
skega sveta, nego za volo vekivečnoga
nebeskoga sveta. Zemelski žitek je samo
priprávanje k pravomi žitki, je potū-
vanje vu vekivečni žitek. Zakaj se pa
tē tak rad muđiš vu pripravlanji, za-
kaj želeš tak dugo potūvati? Srečen si,
či pripravlanje hitro opráviš, či hitro
prideš na konec tvojega potūvanja, ár
tak prlé doségneš vekivečni žitek, prlé
prideš domo. — Da, domo prideš, k oči
prideš; več ti nede trbelo med tovajami,
razbojnikami, zapelávcami, pijancami
potūvati, nego mir boš vživao med do-
brimi bratami i sestrami, med vernimi
prijátelmi, svetaikami i angelmi.

Kaj naši vojaki želejo od nas?

Ne skoro hiže, štera ne bi mela
koga na bojnom polji, ali v bolnišnici
ali pa za frontov v vojaškoj službi.
Se celo takše hiže, od šterih je več

sinov moglo oditi, pa tūdi oča z njimi.
Znamo, ka dokeč se človeki tū v živ-
ljenji dobro godi, se ne briga rad za
druge, ar se njemi tak vidi, ka je sam
sebi zadosta. Gda je zdrav, ne išče
zdravnika, gda je v dobroti in obil-
nosti, ne prosi pomoči od soseda, gda
je v veselji in sreči ne išče tolaž-
nikov.

Iz Novin in pisem pa od samih vo-
jakov, ki že edno, dve ali tri leta ho-
dijo svojo križne pot, dobro znamo,
ka si človek ne more zmisliti trpljenja,
ne duševnoga pa ne telovnega, šteroga
vojakom ne bi trbele prenašati na
fronti. Pomislite, vi ki doma pod stre-
hov na toplom in pri kolači krūha se-
dite, na svoje drage, tam na deži, ve-
tri, v snegi, večkrat lačne kak site,
v smrtnoj nevarnosti, ar krugle frēijo
na vse kraje nad njimi. Drūgi znova
morejo trpeti v tūjini, v jetništvi, tretji
ranjeni v bolnišnici. Vse to se telovne
bolečine. Toda znamo, ka se navadno
duševne bolečine težejše kak telovne.
Kakše duševne bolečine pa trpije naš
vojaki? Teh bolečin je preveč dosta.

Je ne strašna duševna bolečina za
vojaka, misliti na svoje domače, na
svoje stariše, ženo, deca, brate, sestre,
rodbino i vrednost ali imanje? Koliko-
krat si misli; jaz sam tū, Bog zna kak
je kaj doma, so ešče moj stari oča,
moja oslablena mati živi? Je moja žena
poštena, skrbi za vzgojo deca, ma
v redi domače siromaštvo?

Takše in druge spodobne misli zba-
dajo noč in den vojakovo srce in pri
tom se njemi cedijo vroče suze po-
tužnomu liei. Kolikrat si misli pri svo-
jih telovnih bolečinah: rad trpim glad,
zimo, vročino, trūd, rane in vse drūge
nevole, da bi samo ednok mogeo priti
domo. Da, telovao trpljenje se raj pre-
naša kak duševno. Pitajte jih, či je ne
tak, pa vam povejo, ešče več vam po-
vejo, kajti človeško sree je velika skriv.

nost, ali rajši pravimo, te ka se v njem vse godi, je ne mogoče popisati.

V tem bridkom stani, kam se naj obračajo naši vojaki za pomoč in tolažbo? Smemo vtipati, ka se v svojoj močnoj veri najraj obračajo proti nebi in zovejo samoga Boga na pomoč, ki jim tudi zaistino najbele pomaga. Vendar od nas, ki smo doma, čakajo jako desta pomoči i tolažbe.

Edni mislijo, ka svojim največše veselje spravijo s tem, da jim pake pošlejo. Tudi tomi se veseli siromaček gladen vojak, nego s tem njemi ne vtisamo teh največših bolečin, namreč duševnih. Kak zato moremo tolažiti vojake? S pisanjom. Mi komaj čakamo kakše pismo od njih, oni pa ešče bole težko čakajo od nas. Pa kak ne bi, ve gde je človeški kinč, tam je tudi njegovo srca. Kinč našega vojaka je pa rejstni kraj, rejstna hiža, njegovi domači. Zgodi se, da vojak po štiri in petkrat pa ešče več, prečita pismo od doma. Te se tiste minote v šterih pozabi na vse drugo trpljenje, niti ne zapazi, da je daleč od doma, ar se njemi tak viđi, kak či bi govorio z očom in materjov ali z ženov, kak či bi božao svojo dečico, štera se njemi sladko smejejo, kak či bi glado svojo živinico. Takši vtis njemi je napravilo pismo, ka še v noči ma lepe senje od domačih in po več dni se čuti veselejšega.

Je pa to vsikdar tak? Ne. Včasi je ravno naopak. Krivi so domači, ki drugo ne vejo pisati kak samo svoje nevole, nesreče pri živini, od sušave, od povodni, od teče, od slabe letine itd. Jeli s tem ne trgajo še bole vojake rane? Siromaček! Več mesecov je znabiti ne dobo pisma od doma, zdaj je prišlo, pa bi bole bilo da ne bi. To se pri ništernih ves čas vojske godi, da samo takša ječeča pisma znajo pisati. Nevole so bile vsikdar po celom sveti in tudi bodo, ar človeško življenje na zemli je boj. Ne je zato potrebno vojakom vsako malo reč pisati, štera znamo, ka bi ga samo žalostila.

Ja, pa vojaki radi zvedavajo, kak doma kaj ide, zakaj bi jim pa skrivali? Istina, vojaki se brigajo za svoj dom, in mi jim tudi radi povemo kak je. Ne je pa potrebno vsako najmenšo stvar razglašati in od toga ešče več praviti kak je. Naša pisma pa ne smejo nikdar meti samo toga cila, da vojakom potožimo svoje težave, nego da jim pokažemo lubezen, spravimo veselje i vtipanje, da jih tolažimo in nagnemo k potrpežlivomi prenašanji vseh nevol. Na konci vsega toga si pa zapomnimo to dvoje:

1. Či mamó doma kakšo srečo, na

pr. da smo zdravi, da se deca vrla, da smo to pa to podkrmili in za tolike odali, da smo njive v red djali itd., to radi povejmo našim vojakom, ar jim spravimo veselje. Posebno pa naša pisma naj bude puna tolažbe, od štere čtème v knjigah in čujemo pri predgi, kak namreč moremo prenašati vse križe, v Boga se vtipati, dosta moliti in greha se ogibati. To je tolažba in veselje za trpečega vojaka.

2. Pišimo bole pogesci pa tudi več. Edni nikdar ne morejo tolike časa dobiti, da bi vojakom edno kartico ali pismo napisali, drugi pravijo, ka jim ne vejo dobro pisati, tretjim je pošta daleč, štrtim se milije tisti fileri. Oh, či bi znali, kak težko čakajo vojaki pisma od doma, ne bi tak delali. Pišimo najmenje vse na dva tjedna ednok.

So tudi, ki večkrat pišejo na bojne karte ali pismo, ne povejo pa skoro nikaj. Do polovice popišejo samo v starim in dugim pozdravom: „Hvaljen bodi Jezus Kristus! To je naš te prvi glas, šteroga pošleme pred tvoj obraz.“ Zakaj to? Pozdrav: „Hvaljen bodi Jezus Kristus“, je lepo či napišemo in te se tudi lehke na kratko etak piše: H. B. J. Kr. Drugo je pa nikak ne potrebno. Potem začnimo lepo razumlivo in po redi praviti ka ščemo, vmes tu pa tam ali pa na konci ne pozabimo kaj lepoga povedati, s kera znamo, ka razveselimo vojaka in njemi obudimo v srci velike vtipanje v Boga, ar je v trpljenji to najbole hasnovitno. (r—)

Edno pa drugo.

Naše „Novine“.

„Sziv“ poroča: Na Francuškem v varaši Lyon so spravišče meli. Kardinal Negre je gučo od važnosti tiska (štamp). Ponovo je reči Benedek papa XV., da dober tisk, šteri je najnoviša forma apoštolske delavnosti, med vsemi apoštolskimi delami prvo mesto pozajimle.

Apoštolje se zovejo Kristušovi vučniki, ki so ž njim hodili tri leta, čuli njegove reči i vidili njegova dela. Njim je bila dana zapoved, naj idejo po celom sveti i naj včije ljudi. Šli so pa so včili. Kak? S rečjov. Zato pa sv. Pavel pravi, da vera pride iz posluhšanja. I na dale pravi: Kak do pa posluhšali reč božjo, či se njim ne de predgala.

Živa reč je velka moč. Vu njoj grmi oblast zmožnoga velikaša, vu njoj trepeče slabost starčeka, vu njoj sija lubezen matere, vu njoj odegreva i gori gorečnost apoštola.

Vu Matericerkvi zdaj itak je na prvom mestu reč. S rečjov se vči deca vu šoli,

s rečjov se naprej dava božja reč vu cerkvi.

K živoj reči postavljamo pisane reč.

Pisana reč je že od apoštolskih časov poznana vu Matericerkvi. Evangelistje so spisali Jezušovo življenje, apoštolje so pisali krščanskim občinam, kda so ne mogli nazoči biti. I krščeniki so apoštolska pisma vu cerkvi gori šteli.

To se apoštolska dela; širiti navuk Jezusa Kristuša, ljudi včiti.

Med apoštolska dela je vzeti dober tisk, dober štamp, ar dobra knjiga, dobre novine širijo navuk Jezusa Kristuša, ljudi včijo.

Ščeš potem dober krščenik biti tvoje držine, tvojih prijatlov, — včini, ka ti popišem.

1. Naroči si dobre novine, plačaj na nje.

2. Dobre novine drugim preporačaj. Širi je.

3. Daj nikda-nikda ništerni filer na nje na podporo.

4. Na lagoje, neverne novine ni eden filer ne daj.

Pri nas na goričkem so se nikše magjarske socialdemokratne novine spravile med ljudstve. Ti, kmet, ščeš ti tvoje trude, tvoje prišparanje s drugimi deliti? Ti krščenik želes brezverno šole? Želes ti, da bi tvojo staro vero, tvoje stare navade zametavali? Či ne ščeš, zakaj pa te neprijateli pomagaš?

Tu smo mi, zavržene i siromaške Novine! Po vašem jeziki pišemo. S vami se veselimo i jočemo. Na domačih tlah rastemo, naše srce s vami plopoče, poznamo vaše žele.

Ne mislite si, da se Novine za sebe jočejo. Iz Novin se obogatiti nišče ne more. Iz 4 koron, ka plačujete, 2 koroni spadneta na Novine, iz te dveh koron samo na pošto odide 52 filera. Ka pa te drugi stroški?!

Leto se že nagiblje. Glaste se že zdaj, da mo znali, kelko vas k leti bude.

Jas znovič prevdarjam, da se plačilo, naročnina more povekšati. Verni naročniki za razločka ništernih koron ne smejo Novine zavržti.

Svetek reformacije.

Naši vojaki druge vere, evangeličanskoga vadlivanja, kak ljudje pravijo, — luteranje so 4. novembra velke slovesnosti meli vu svojih cerkvah.

Znano je, da Luther Marton je 31. okt. 1517. na dveri cerkvi vu Vittenberg 95 thesisov vövdaro, vu šterih je razlagao odpustke brezi toga, da bi je tajio. Mali začetek je pelao na velke dogodke: nova vera je nastanola. To

se pravi reformacija. — Den 31. okt. luteranjske slovesno obhajajo i zovejo za svetek reformacije. Posebno so obhajali letos — štiristoletnico.

Ob tej priliki je na Nemškem farar Löwentraut Alexander knigo vödao pod imenom „Občinska sveta cerkev.“

Vu toj knigi farar gori pozove luterane, naj nazaj stopijo vu katoličansko cerkev.

Razlaga po vodili sv. Pisma verno jedinstvo.

Za podlago zjedinstva povdarja, naj luteranjske spoznajo pape, naj spoznajo navuk od purgatorijuma, od sv. meše i od svecov. Iz drugoga kraja naj njim katoličanska cerkev dopusti ništerne navade.

Farar razlaga, da med katoličanami i luteranami ne ga tak velkoga razlečka, da bi se ne mogli zjediniti.

Na dale piše, da je katoličanska cerkev prava božja cerkev, da je papeštvo od Kristuša nastavljeno ladanje, da je katoličanski katekizmus dosta boljši od Luterovoga, da so odpustki zveličavna dela, da navuk od purgatorijuma podlago vu sv. Pismi ma.

Na konci piše, da med milijon luteranov je samo jezero vernikov, med milijon katoličanov je pa samo jezero nevernikov. Goreče žele, da bi prišlo vremen, kda luteranjske nazaj stopijo vu katoličansko cerkev.

Ne ščem se jas boriti, štritati. (Okoli Sobote štritati, v Dolencih streickati.) Nikdar se ne plača trūd, ešče se pehujša delo. Nego kak sam eteo i čuo, tak sam popisao. Vse druge je pa vu božjih rekah.

Edno zamučati ne moremo, zakaj se je to zgodilo, da rod, ves, narod je raztrgani, eden vu edno cerkev, drugi pa vu drugo cerkev ide Boga molit.

7. vojno posojilo.

Ne je novo delo. Že sedmokrat pred vas stopi dežela, da naprej prinesete shranjene peneze. Ravno te shranjene peneze žele dežela. Šče, naj bi šli na svojo pot, od rok do rok.

Pa ka te doma delati s velikimi penezami? Kūpiti se dosta tak ne da za nje.

Dajte je ta, dober žoj, interes vama prinesejo vu šparkasaj se že tak na 3, na 3¹/₂ procenete ponižali žoj.

Ništerni pravijo, da tem duže de bojna trpela. Ne verte. Mi bojne gori staviti ne moremo. Dežela jezero pa jezero prilik ma, da si peneze spravi, či je vi ne date. Ve pa ona ma oblast banke — papirnatu peneze vödati. Vö jih lahko da, kelko njoj je potrebno, vaše pa lahko doma pisnivo.

Edno samo dam valati, da za te peneze ne mogoče včasi segnati, samo za ništerne leta se nazaj dobijo. Ka je pravica, te ne smemo zamučati. Istina, da se papir lahko eda, da pa to je našemi paverskomi človeki že veliko dele.

Či ščete vojno posojilo podpisati, zglaste se pri vašem duhovniku. Oni vam v red postavijo.

Bojna.

Taljani vsaki stopaj zemle žilavo branijo. — Velke bitje na Flandrškem.

16. nov. Pri Piave pred beneškimi lagunami so honvedski oddelki pri očiščevalnom deli iztrgali Taljanom ozemlje.

Na Flandrskom se je strelanje povišalo. Francoške napade so Nemci s protiščinkom nazaj vrgli.

17. nov. Vu gorah pri Feltre se v snegi i mrazi močno bijejo. Naši so premagali žilaven odpor Taljanov. Vločili smo 50 častnikov i 750 možov.

Na Flandrskom strelanje s topovi.

18. nov. Pri Asiage se Taljani s protinapadom šteli nazaj vzeti zgubljene postojanke. Pri Piave topovski boj.

19. nov. Pozajeli smo ves Quere, vlovili 1100 Taljanov.

Na Flandrskom topovski boj.

20. nov. Na bregi Monte Tomba velki boj. Taljanje ščejo nazaj vzeti zgubljene postojanke. Biti se bili.

Na Flandrskom velki boji pri gošči Houthouster. pri vesi Paschandaale.

21. nov. Taljanski front. Pri potoki Piave Taljanski štiki svoje vesnice vse vkūp zostrelajo.

Na Flandrskom pri gošči Houthouster se oživlja boj. Posebno pri Paschandaale. Pri Cambray so šteli Angluši prek vdariti. Posrečilo se je njim prostor zadobiti. Nemške reserve so sunek gori vzele. Giäncurt i Marcaing so vu Angluških rokah, tak i vu postojanke cimprana vojna materija je zgubljena.

Angluši i Francozi znovič močno napadajo.

Ruska revolucija.

Na Ruskom ešče itak vse vre. Eden glas za drugim pride. Poležaj ešče spoznati ne moremo.

Pravijo, da se je Kerenski vu glavo strelo.

Maximalisti spoznajo pravo, da na Ruskom vsaka narodnost samostojnost dobi.

Bolševiki se veselijo, da naši i Nemški socialisti ž njimi čütijo.

Glasi se, da katoličanska maticerkev slobošćino dobi. Dönok eden dober sad

revolucije. De zdaj je katoličanska maticerkev vu verigah bila v Rususkom.

Najnoviši glasi poročajo, da je revolucija zmagala. Vlada žele, da kak naj prvle, se začne pogajanje mirovno.

Ka pa Ruski vojaki delajo na fronti? Vse je mirovno.

Rusi vu svojih postojankah bele zastave vö obešavajo i se približavajo k našim postojankam. Takše hipe zvedijo od naših takše glase, štere pred njimi zamučijo.

Kral na vrhi Sv. Gabrijela.

Kral je pogledno mesto, štere bi Taljani tak radi meli. Pripelo se je iz Gorice, med Svetov Gorov i sv. Gabrijelom. Vdrtine, štere so kruglje izkopale, se pune s vodov. Podobne so velikim mlakam. Ostanki zadnjih borb, na milijone jih je, pokrivajo strašno i žalostno puščavo. Tam je več kavern, edna posebno vredna spominanja. Komaj na 15 stopajov je bila za Taljanskimi četami. Sovražnik je spleh na njeni vhod metao ročne granate, valio bombe. Kda je sovražnik poizkušao prodirati proti Banjski planoti, so naši iz kaverne streljali iz strojnih pušk za hrbtom na Taljane. Na vrhi sv. Gabrijela spominja vse na velke boriteve. Naši branileci so tam več tjeđnov bili vu ognji bomb i min. Naši so svoje mrtve ne mogli pokopati, ar je sovražnik po noći razsvetljavao vrh. Ešče zdaj itak so tam mrtvi pokopani s kamenjom, noge, roke njim vö gledajo. Kral se je odkrio glavo i globoko genjeni molo je za pokoj duš onih, ki so tam spadnoli.

Junakom, ki so na vrhi Sv. Gabrijela izkrvavili, moreme biti hvaležni, ar so oni Taljana zadržali i pot pripravljali našim zmagam.

Papa i mir.

Listi pišejo, da Rimski Papa se znovič obrne k vladam se vojskuvajočim. Njegovo mirovno poslanstvo de nove dela zadržavalo.

Prošnja židovov do Rimskoga Papa.

Zdaj, kak se glasi, da se Angluši približavajo k Jeruzalemi. Židovje prošijo Rimskoga Pape, da bi posredavo pri Törskom sultani, naj se Jeruzalem i njegova krajina do 30 kilometrov oglasi za neutralno, nestransko, da se tak reši mesto od vojne skrunitve.

Dom i svet. — Glasi.

Naš vrednik se slabo čüti. More en čas počivati. Ništerne posle sam jas prek vzeo. Vojake i vse druge opominam, da spremembe atresov (naslov) meni javijo.

Klekl Jožef, plebanoš v Dolencih (Nagydolány).

Ida zgorela. V Musnjakoveci — fara sv. Sebeščan — je tri let stara Ida, hči Obal Mihala s pajdašami krave pasla. Deca si je ogeaj naložila i pri njem se je segregala. Obleč male Ide se je vužgo i je sirota takše rane dorbila, da je za ništerne vöe mrla.

Tati v Šalovci. So netri vdarilli vu edno haute i blago spokradneli. Vu drugom mestu so kokeši vkradneli, glave njim v kraj zosekali.

Kradneli so. Na Rediči pri Tóth Jožeti so okno vó zvagali, vkradneli se 4.000 kor. gotovih penez i 4.000 kor. vojnega posejila.

Omejanje klanja svinj i cena bruskega mesa. Poleg ukaza svinjo, štera je od 40 kil ne žmetneša, na občinsko prehrano zaklati ne slobodno. Svinjo samo na živo vago slobodno odati. Svinjo pred odavanjem 12 vór ne slobodno nakrmiti i napojiti. Za tūčne svinje se računa od 90 kil žmetneša. Cena od 50 do 90 kil na živo vago. Za krmlenje 7 kor. Na zabadanje od 40 do 125 kil 6 kor. 50 fil., od 125 do 150 kil 6 kor. 60 fil. Od 150 kil više 6 kor. 80 fil. Vu tej ceni so zračunani vsi stroški do železnice. Špeh, brusko meso se od rejevca — metercent 850 koren — više kúpati ne sme.

Vecke poglavarstvo v Šebeti — pri novo volitvi — se je ne dosta spremenilo. Lainšček Jožef je odebrani med vecke zastopnike, na njegovo mesto za namestnega župana je zvoljeni fiskališ dr. Sömen Lajos.

Reberija za volo vlasih. Na Neměkom se je zgodilo vu občini Rüdninghausen. Nikak je znao pripovidavati, da trije policaji so šli vu šolo, da bi deklíčkam v kraj zrezali vlase, da bi ž njih spleli remenje na mašine. Žene se vpravle, napadnole so na šolo, da vlase svojih hčerk rešije. Med tem vóra bila dvanašet, prišle so deklícke i šegavo šle s dugimi vlasami.

Kava i tobak. Od vas je zdaj pesem, kava babje pitje i tobak... ne morem te zadesta dičiti. Kava je prišla iz Tórske Arabije. Te mesta i nji stanovniki so zdaj vu plači Anglušov. Ta kava k nam ne mere priti. Kava pride iz Brazilije, nego, kda smo okoli zapreti, k nam priti ne more. Fali nam figov sad i eikorija. Po bojni mo mogii šparati s penezami, ne me je smeli lehke mišleč na tihinske dečele dati — gvúšno je zato, da po bojni de zvažanje kave menše, pravijo, deseti del dozdajanje. Zato pa dobro de se navaditi k kavi iz repe. — Tak je s tobakom. Na Hollandskih kolenijah — preselitvih je vno go tobaka, vu vrednosti stomiljonev Hollandskih ranških. Nego se na merji ne more domo spraviti. Po mali ne de cigarov. Nindri ne. Na Angluškom tūdi ne. Či že najprostejši tobak fal cigarov pride za odevanje najdragših cigarov — te hvala lepa na vživanji. Šte de to kadijo? Ešče najboljše vó pridejo, ki cigarete kadijo. Te dohan obilno raste v Bosni, v Dalmaciji, na Bulgarskom i na Tórskom. Nego ka de s pipov? Vse je poizkušeno za dohan: renevo listje, krumpičova nad, listje izabele. Eden moj poznanec je to izabelovo kadio, več vreč si je spravo na zimo. Nego ednok je ta nihao. „Ka pa več ne te kadili“. „Ne“ — je odgovor. „Zakaj ne. Ve ste pa prvle tak hvalili.“ „Istina je, da sam hvalo, je odgovarjo, nego betežen sam

od njega grato. Tak nika žutoga se je sedilo iz cevi.“ „Te tak. Zakaj ste listje ne boljše pesuššili.“ — Nemci orejovo, austrijanci pa bükove listje dajo brati, naj same li doide tobak.

Bradinje. Bradinje raste na mokrom i kaže na kisilino vu zemli. Vodo trbe dolipustiti. Bradinje s branov vópvlačiti.

Tople, svetle štale. Vu zimi živino na toplom moreme rasti. Tem menje krme trbe. Pod živinov sūho more biti. I s tem prišparamo pri krmi. Nego zato ne trbe vse doli zabiti i zateknoti — i živina potrebuje zrak i svetlost. Kak nemški prigover pravi: koma ne pride svetlost, pride vračitel.

Okopajte okoli drevja. Cele zimo mate čas. Kem širnejše se skopa, tem boljše. Ništerni tak velko šeibe, tanjer skopaje, kak daleč je veje. Na te način pride mokrina do korenja. Dobro je s ednov potjov gnoj podkopati. Drevje de teda boljše rodilo.

Tatje vu cerkvi. Vu cerkvi sv. Martina se tati iz oltara vkradneli lenove prte. Zgornji pokrovec se nazaj gori potegnoli.

Pol kile cukra na en mesec. Ministerski predsednik Wekerle javi, da vu mirnom časi smo pridelali 40 miljon metercentov cukra, zdaj pa same 11 miljonov. Menje cukra dobimo. De zdaj smo po vesnicah 50, zgodilo se je destokrat, 40 dek dobili. Ka pa te zdaj be?

Ne ga vagonov. Vegrska vlada se vednako k králi obrnela, da se odstranijo nevole za vole pomenkanja vagonov.

Rekviriranje. Minister za občinsko prehrano je ne zadovolen s delem komišije, štera silje vkúp piše i prek jemle. Ne prinesejo telko vkúper, kelke je potrebno na potrebčine armade i civilnega prebivališta. Komišije, prej, preveč po mali delaje, eden den komaj ništerne hiše spravije v red. Na dale komišije pri odpiranji gotovoga silja i pri računanju domače potrebčine ne delaje s onov sigurnov točnostjev, štera bi potrebna bila, da cilj desegneje. Minister je že odredo, naj financje, granička policaja, žandarje iščeje skrita, gori ne edpreta gotovčine silja. Takše gotovčine se zarobijo.

Od maloga Franceca. Že smo se vu Novinah spomenoli od maloga Franceca. Na dale so nam javili: Stariše vu Ameriki ma. Nevesta ga je k sebi vzela, kda je eden let star bio. Rada ga je mela. — S ednim vekšim pojbona sta sla vu goščo. Sledi ga je te vekši nazaj poslo, pekaze njemi pot. Mali Francec je pa ne znao domo, iz Ritkarovske gošče je prišo na Gorenji Sinik. Tam ga je več lūdih vidlo, nego šte bi si mislo, da je zablodo. Domača hiša je poleg gošče, vu ves je malo kda prišo med deco, bojo se je lūdi. Več lūdih ga je pitalo: Čidin si. Pravo je, da je Seškarski. Več pa ne šteo praviti, da je zablodo. Samo je dale bežo. Potem je šo po cesti na Dolenji Sinik. Ešče Ritkarovčarje so ga srečali. Joko se je. Poznali so ga ne, da je nikdar ne vu ves hodo. Samo to je znao praviti, da ga je tam nihao vu gošči. Tak je dale prišo v Slovensko

ves vu goščo proti Števanovci. Tam ne daleč od Čarnih Blak, kde je pred ništernimi letami že eden zmuzno, se maloga Franceca mrtvoga našli. Glave je meo na roko položeno, vu drugoj rokici pa pune listja vkúp stišnjene. Mali Francec pri gošči si gori rase, navajen si bio njenoga šumenja. Lūdih si se bojo, k hišam si ne vūpao it. Ti si se li vūpao vu gošči, za njegovim šumenjom si šo pa si tam smrt našeo.

Življenje.

Čarna zemla mati moja,
ti si me rodila,
zibala v narotji svojem,
skrbno me gojila.

Leta moje mlade dobe
s cvetjoma si pokrila,
dūše moje širnih misli
vsa si v lasti bila.

Tvoje vse so laž obličje.
dnes to vidim jasno,
led, pepel je ljubav tvoja,
zdaj to čūtim strašno.

Čarna zemla, kruta mati,
ti si me vzgojila,
dūše moje širnih misli,
vsa si v lasti bila.

Meč mi žilo je prerazao,
ti si krv mi spila!...
mala grūda tvoje obličje
zdaj me bo pokrila...

R. J.

*) Obla je krugla našo zemle.

Pošta.

Klekl Treza. Petanci. Ratiš Ferenc, 81. dbe., rojen na Petanah l. 1896. je letos apr. 25. junške smrt pretrpo. — Hári Matjaš. Krašči 17. Hári Anton, rojen v Krašči l. 1891., pedak 83. pp. je letos julija 10. vmro sadet v glavo. Pokopan je v Zlobovi v mestno pekopalniše med vojaški oddetek. — Bedi njima vsmilijane Sreca Jezusovec Petolašite se demašil — Bvtalaniš Mih. Krajna. Kūhar Jožef je ranjen zgrabljen. Nahaja se v Rusiji v Kurski, Evakuacionospital No 74.

100 litrov domače pijače

Elpis

vkrepčevalne, tūčne in šeje gasēbe si more vsaki sam

napraviti za male stroške. V zalogi so: ananas, jaboka, grenadina, maline, muškateška, meta, pomaranče strašnica in višnja. Neuspeh izključen. Ta domača pijača se pije po leti mrazlo po zimi pa vroče namesto ruma. Snovi z natenonim navodilom stanejo K 12 poštine proste proti povzetji. Za kmetijstva, vekša hišna gospodarstva, delavnice, tovarne i. t. d. je to sredstvo velikanske vrednosti, ker se delavei s tov pijačov okrepčajo ne da bi bili pijani ali pa da bi izgubili na delavskoj zmožnosti

Janez Grelich, drogerija „pri angelju“ Brno šte. 85. Moravsko.